



Lantmännens skördeprognos 2019:
**Årets skörd –
bättre än 5-årssnittet**



”

Fälten ser bra ut överlag och vi förväntar oss en skörd som är större än 5-årsnittet. Efter fjolårets torka saknas det dock vattenreserver i marken över hela landet och grödorna har inte kunnat rusta sig för en eventuell sommartorka. Optimalt väder för spannmålen är dryga 20 grader och regelbundna regn.

– Mikael Jeppsson
Spannmålschef på Lantmännen



Lantmännen är ett lantbrukskooperativ och norra Europas ledande aktör inom lantbruk, maskin, bioenergi och livsmedel. Vi ägs av 25 000 svenska lantbrukare och genom forskning, utveckling och verksamhet i hela värdekedjan tar vi tillsammans ansvar från jord till bord.

Årets skördeprognos: **6,3** miljoner ton

Lantmännens skördeprognos för spannmål, oljeväxter och trindsäd uppgår till 6,3 miljoner ton för skörden 2019. Denna uppskattning ligger över 5-årsnittet och är hela 75 procent högre än föregående års extraordinärt låga skörd på 3,6 miljoner ton.

Att årets spannmålsskörd ser ut att bli bra är av mycket stor betydelse för Lantmännens medlemmar, de svenska lantbrukarna, som drabbades hårt av fjolårets torka och värme.

Det finns förutsättningar för en skörd av hög kvalitet - men facit har vi först när skörden är bärgad. Spannmål av god kvalitet är av stor vikt för att kunna möta efterfrågan från både svensk industri och från exportkunder.

Områdena i Östersjöområdet har potential att ta in bra skördar och då är det ännu viktigare att den svenska varan håller hög kvalitet så att vi kan vara konkurrenskraftiga på världsmarknaden. Efter förra årets spannmålsunderskott och stora import så är det ytterst viktigt att vi kan leverera svensk spannmål till våra kunder både i och utanför Sverige, där vi byggt långsiktiga affärer och relationer under lång tid.

Så här gör Lantmännen sin skördeprognos

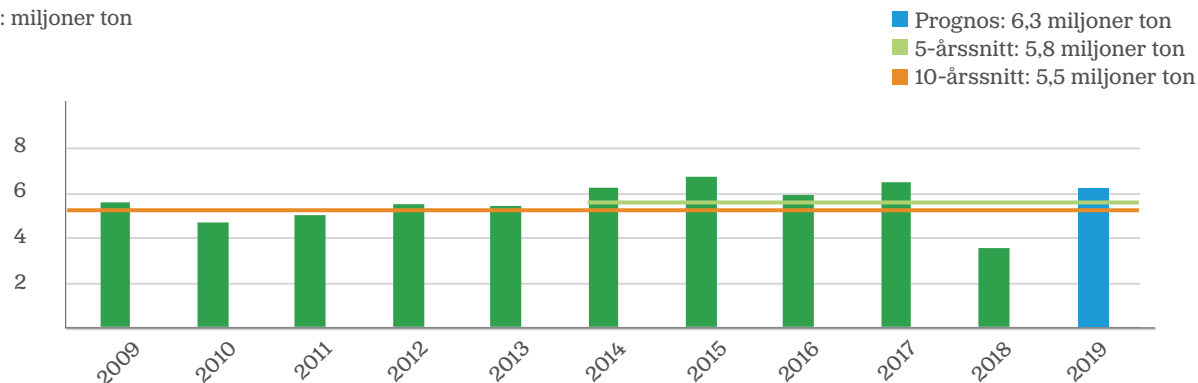
I juli varje år publicerar Lantmännen sin skördeprognos som är en uppskattning av hur stor årets skörd kommer att bli. Prognosens syfte är att ge Lantmännen ett underlag för hur mycket spannmål som kommer att levereras från de svenska lantbrukarna under året. Prognosen innebär även att allmänheten får information om den kommande skörden, en nyhet som brukar vara av stort intresse.

Skördeprognosen baseras på en bedömd avkastning som bygger på väderdata, nederbörd, temperatur samt arealuppgifter för varje län, som lantbrukarna i Sverige skickat in till Jordbruksverket. Även historiska uppgifter, exempelvis avkastning för liknande år, vägs in. Prognosen stäms av med Lantmännens säljare i respektive län och uppdateras med eventuell ny fakta innan den publiceras.

Att på förhand göra en bedömning av skörden är svårt och det är därför viktigt att ha i åtanke att skördeprognosen är just en prognos. Hur årets skörd blir vet vi säkert först när lantbrukarna har skördat sina åkrar och resultatet har sammanställts.

Skördevolym per år, Sverige

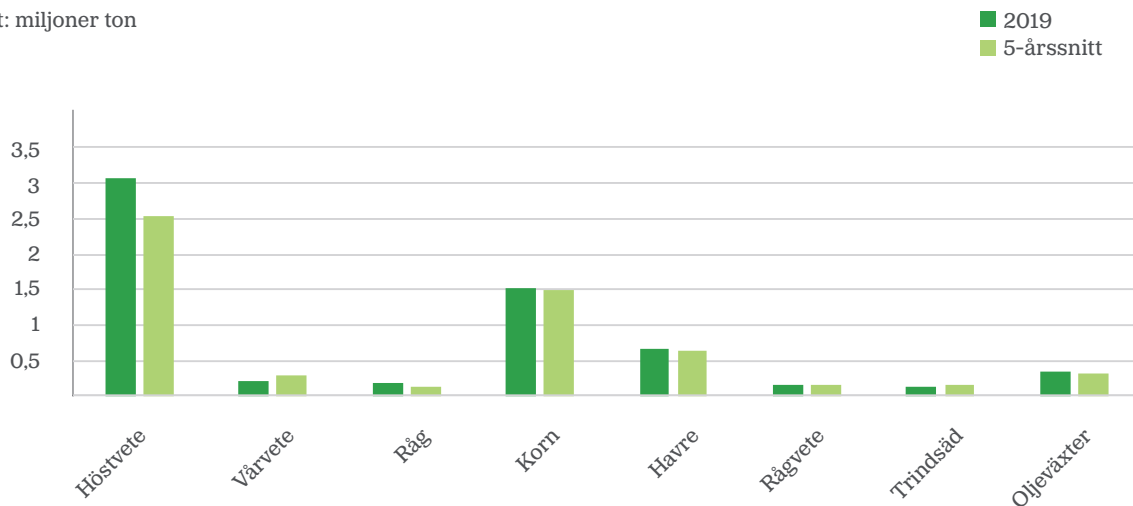
Enhet: miljoner ton



Förra året blev skörden rekordlåga 3,6 miljoner ton. Skörden 2017 låg på 6,5 miljoner ton, 2016 på 6,0 miljoner ton och 2015 hade vi en rekordstor skörd på 6,7 miljoner ton.

Årets skördeprognos, fördelning per gröda

Enhet: miljoner ton



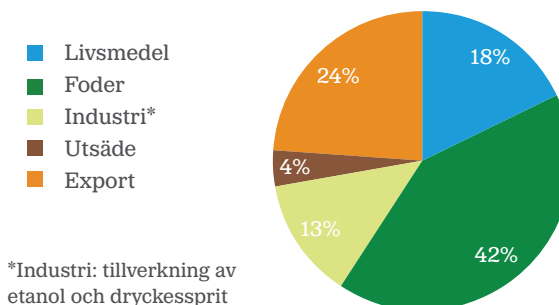
Nederbörd och grundvattennivå

Nederbörden har varit gynnsammare i år än förra året. Det har regnat regelbundet i de flesta områden, även om det finns lokala variationer och stora skillnader i regnmängder. Vattenbalansen det senaste halvåret ligger på en bra nivå, medan vattenbalansen det senaste tolv månaderna är långt under det normala.

Trots återkommande regn de senaste sex månaderna har alltså förra årets torka och den torra inledningen av 2019 inte kunnat återställa vattenbalansen. Den uteblivna nederbörden sedan förra sommaren har med andra ord inte fyllts på och detta har gjort att grundvattennivåerna är fortsatt låga i Sverige. Vattenreserverna är så pass låga att spannmålen inte klarar torra och varma perioder utan att det påverkar avkastningen negativt.

Vattenbalans = skillnaden mellan nederbörd och bortfört vatten genom avdunstning / upptagning och avrinning.

Detta används spannmålen till



*Industri: tillverkning av etanol och dryckessprit

Resan mot skörd 2019, månad för månad

- När skörden bärgats i hela landet efter förra sommarens extremväder kunde Lantmännen konstatera att Sveriges samlade skörd uppgick till endast 3,6 miljoner ton – den lägsta skörden sedan slutet av 50-talet.
- Sveriges lantbrukare kunde så sina höstgrödor tidigt och höstsådden genomfördes enligt plan, vilket resulterade i en mycket stor höstsådd, i synnerhet av vete och råg.
- Väderförhållandena under hösten var gynnsamma, och grödorna etablerades väl.
- Hösten följdes av en mild vinter med låg utvintring.
- Vårsådden startade normalt till sent i söder och relativt tidigt i mellersta Sverige och kunde även den genomföras enligt plan.
- Våren hade en torr start men i maj kom regnen. Maj var också en sval månad, vilket gav spannmålen chansen att långsamt sätta rötter och utvecklas väl.
- Grödorna uppvisade god skördepotential under våren och lantbrukarna var aktiva och gav spannmålen kompletterande näring, vilket ökade chanserna för en hög kvalitet. Under våren kom det tillräckligt med regn på de flesta håll för att grödan skulle hinna ta upp den näringen. Regnmängderna varierade dock mycket över landet och på en del platser hade mer regn behövts för att göra grödorna mer robusta inför eventuella påfrestningar före skörd.
- I slutet av juni steg temperaturen till över 30 grader på många håll i Sverige, vilket minskade skördepotentialen något.
- I mitten av juli ser fälten fina ut överlag, och Lantmännen förutspår en skörd som är större än 5-årssnittet.
- Skulle det bli 25-30 grader varmt och strålende sol fram till skörd försämras förutsättningarna för en god skörd.
- I juli/augusti påbörjas skörden, med start i södra Sverige. Skörden levereras till Lantmännens mottagningar över hela Sverige, eller lagras hemma på gårdarna.
- Under augusti till oktober avslutas skörden och resultatet sammanställs.

Ett förändrat klimat

Förra årets torka och värmebölja, med efterföljande låga skörd hade en stor påverkan på svenskt lantbruk och livsmedelsproduktion. För första gången på flera decennier var Sverige inte självförsörjande på basvaran spannmål. Även produktionen av mejeriprodukter, kött och öl påverkades negativt. Ett förändrat klimat skulle kunna leda till mer extrema vädertyper och flera dåliga skördeår framöver i Sverige.

Trots en stor svensk potential med unika mervärden och hög livsmedelssäkerhet, har Sverige redan idag ett stort importberoende på livsmedelsområdet. Med hjälp av FoU inom exempelvis växtförädling utvecklar Lantmännen nya grödor, som kan möta klimatförändringarna och bidra till en ökad livsmedelsförsörjning i Sverige.

Lantmännen investerar årligen 250-300 miljoner kronor i forskning, utveckling och innovation, framförallt inom spannmålens värdekedja. Lantmännen är engagerade i flera projekt med syfte att utveckla nya grödor, bland annat i samarbete med SLU (Sveriges lantbruksuniversitet) och SLU Grogrund – ett nationellt centrum för växtförädling av livsmedelsgrödor.

Om några av växtförädlingsprojekten

Klimatstabil vete: syftar till att utveckla nya vetesorter med ökad förmåga till god avkastning i ett föränderligt klimat och som har bra bakningsegenskaper, för ökad livsmedelsförsörjning i Sverige.

Resistensförädling för friska grödor: förädla fram vete, rödklöver, potatis, sockerbeta och ärtor med hög motståndskraft mot sjukdomar, för att minska användningen av kemiska växtskyddsmedel.

Genomisk selektion i rödklöver: etablera en effektivare förädlingsmetod och förbättrade egenskaper hos rödklöver, en viktig gröda i grovfoder som är grunden för en effektiv nöt- och mjölkproduktion.

Perenna sädesslag: syftar till att på 10-15 års sikt utveckla fleråriga sädesslag. Grödorna liknar vete och korn, men har kraftigare rotsystem som klarar av att hämta vatten på större djup och därför tål torka och regn bättre.